

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Haber-Yorum

Dörtlü Tarafından Onaylanan Yol Haritası, Darfur'u Ayırma Planının Uygulanmasına Yönelik Pratik Bir Adımdır!

Haber:

ABD Başkanı'nın Afrika ve Orta Doğu İşleri Danışmanı Massad Boulos, Dörtlü'nün Sudan'daki savaşı sona erdirmek için yakın zamanda onayladığı yol haritasının net bir zaman çerçevesini içerdiğini söyledi. (Sudan Tribune, 17/9/2025)

Yorum:

ABD başkanının danışmanının bahsettiği yol haritası, Amerika'nın Darfur'un ayrılması planına yönelik adımlarının bizzat aynıdır. Aslında bu, 30 Ağustos 2025 Cumartesi günü hükümet tarafından yayınlanan bir açıklamaya göre, şu anda tüm Darfur'da yönetici olan Amerika'nın iki ajanı Burhan ve Hemedti arasındaki savaş konusunu gündeme getirmek için Hızlı Destek Güçleri'nin Hartum'dan çekilmesinden önce, yani 2025 yılının Mart ayından bu yana Sudan'ın onayladığı bir Amerikan vizyonudur.

Dörtlü'nün açıklamasında yer alan bu noktalar, Sudan'ın Birleşmiş Milletler Elçisi Haris El İdris'in 10 Mart 2025 tarihinde Genel Sekreter António Guterres'e sunduğu ve hükümetin yol haritası başlığı altında sızdırdığı belirtilen haritayla aynıdır. Son derece gizli ve kişisel olarak işaretlenen bu belge, mevcut gelişmeler ışığında Sudan hükümetinin ülkede barış ve istikrarı sağlama vizyonunu özetlemektedir.

Belgeye göre ateşkes ilan edilecek ve bu süre zarfında Hartum, Kordofan ve El Faşir çevresinden tamamen çekilme ve milislerin varlığını en fazla 10 gün süreyle kabul edebilecek olan Darfur eyaletlerinde bir araya gelme olacaktır. Hartum'da ve Darfur'un dört eyaletinde yaşananlar bizzat budur. Kordofan'daki durum da, özellikle ordunun Barah şehrini kurtarmasının ardından bu yönde ilerlemektedir.

Sonra: (En fazla üç ay içerisinde, yerinden edilmiş kişilerin geri dönüşü ve insani yardımların girdirilmesinin yanı sıra çeşitli devlet kurumlarındaki yaşam ve çalışmanın yeniden tesis edilmesiyle birlikte su, elektrik, yollar, sağlık ve eğitim gibi gerekli altyapının bakımı başlayacak ve bu emrin uygulanması altı ayı geçmeyecektir). Aynı şekilde Hartum'da bizzat meydana gelenler de budur!

Sonra ayrıca belgede şöyle geçmektedir: "Dokuz aylık sürenin tamamlanmasının ardından, isyancı milislerin geleceği, savaş sonrası devletin yönetileceği geçiş dönemini denetleyecek bağımsızlardan oluşan bir hükümetin kurulması ve Birleşmiş Milletlerin gözetiminde ve kimseyi dışlamayan, Sudanlıların ülkelerinin geleceğini belirleyeceği kapsamlı bir Sudan-Sudan diyalogunun yönetimi konusunda gözetici tarafla bir görüşme ve müzakereye girilebilir." Nitekim Kamil İdris başbakan olarak atanmış ve hükümetini kurmuştur.

12 Eylül'de, Amerika Birleşik Devletleri, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır'dan oluşan Dörtlü'nün dışişleri bakanları, Sudan'daki savaşı sona erdirmek için bir dizi ilke üzerinde anlaşmaya vardılar ve bu ilkeler arasında, ilk etapta üç aylık bir süre için insani ateşkes ilan edilmesi, ardından derhal kalıcı bir ateşkesin yürürlüğe girmesi ve daha sonra kapsamlı ve şeffaf bir geçiş sürecinin başlatılması yer

almaktadır. Dörtlü'nün dışişleri bakanları tarafından yapılan açıklamaya göre, insani yardım ateşkesi Sudan'ın tüm bölgelerine insani yardımın hızlı bir şekilde girdirilmesi imkânı sağlayacaktır.

Görüşmelerde, Sudanlıların geniş meşruiyet ve hesap verebilirliğe sahip bağımsız bir sivil hükümetin sorunsuz bir şekilde kurulması yönündeki beklentilerini karşılamak üzere dokuz ay içinde tamamlanacak kapsamlı ve şeffaf bir geçiş sürecinin başlatılmasını içeren bir zaman çizelgesi belirlenmiştir; bu da Sudan'ın uzun vadeli istikrarı ve devlet kurumlarının korunması için hayati bir önem taşımaktadır.

Meselenin, Hızlı Destek Güçleri'nin yeniden yapılandırılıp bir gerçeklik olarak kabul edilmesi, ardından da Amerika'nın tam gözetimi ve denetimi altında güneyin Halk Hareketi'ne teslim edildiği gibi Darfur'un da ona teslim edilmesi yönünde ilerleyeceği gayet açıktır.

ABD başkanlık danışmanının açıkladığı ve Dörtlü'nün 12/9/2025'te üzerinde konuştuğu hususlara gelince; insanların başına gelen acı ve zararın, onların çektikleri acının, kaybedilen hayatların, dökülen kanların, ülke ve halkın başına gelen yıkım ve tahribatın sorumlusu olan suçluların nasıl cezalandırılacağından hiç bahsedilmemiştir. Allah onları kahretsin, nasıl da döndürülüyorlar!

Ancak üzücü ve hüzünlü olan şey, Sudan halkının bu suçlara karşı kayıtsız kalmasıdır; oysa bu suçlar, tıpkı güneyde olduğu gibi ve şu anda da Darfur'da olduğu gibi ülkedeki kafirlerin planlarının uygulanması için işlenmektedir! Peki alimler, imamlar ve düşünürler neredeler?! Ülkenin muhlis evlatları arasında akıl ve hikmet sahibi politikacılar neredeler? Ümmetlerine ve dinlerine sadık olan şerefli ordu içindeki subaylar neredeler; bu planlara nasıl razı olup da bunların uygulanmasına izin verebilirler?!

Müslüman ülkelerin bölünmesinin büyük bir suç olduğunu ve buna izin vermenin ve buna karşı sessiz kalmanın haram olduğunu bilmiyorlar mı? Nitekim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **“İki Halife'ye biat edilirse, onlardan ikincisini öldürün.”** [Müslim, Ebu Said el-Hudri'den tahrir etti] Aynı şekilde Müslim, Arcafe bin Esad'dan Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle dediğini tahrir etmiştir: **“İşiniz (yönetiminiz) tek bir adam üzerinde birleşmiş iken her kim gelir de asanızı parçalamak veya cemaatinizi (birliğinizi) bölmek isterse onu öldürün.”** O halde bölünme ve parçalanmaya karşı nasıl sessiz kalınabilir?

Şayet Müslümanların, İslam'ın hükümlerini ikame edecek ve onun şeriatını uygulayacak bir devleti olsaydı, bu planlar gerçekleşemezdi; bu yüzden İslam Devleti'nin kurulması farzdır, dahası farzların tacıdır; zira İslam'da yönetici, ümmeti her türlü kötülükten koruyup kolladığı gibi tüm planlara karşı da korur. Zira Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **“İmam kalkandır, onun arkasında savaşılır ve onunla korunulur.”** [Buhari tahrir etti]

Ey Sudan halkı, kâfirlerin tüm planlarını başarısızlığa uğratmak için artık bu azim farz için çalışalım mı?

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Muhammed Cami (Ebu Eymen) - Sudan**